

Tapurla kuivhüdrandi toru rajamise keskkonnamõju hindamise eelhinnang

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Koostaja: Camilla Kastein 667 2065, camilla.kastein@ttja.ee

Sisukord

1. Üldine teave.....	4
1.1. Hoonestusloa taotluse taustainformatsioon	4
1.2. Teave eelnevalt hinnatud keskkonnamõtjude kohta	Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.
2. Olemasolev olukord ja kavandatav tegevus	4
2.1. Tegevuse iseloom ja maht	4
2.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.....	5
2.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine.....	5
2.4. Tegevuse energiakasutus	5
2.5. Tegevusega kaasnevad tegurid (heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn) ja tekkivad jäätmed ning nende käitlemine	5
2.6. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus.....	6
2.7. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel	6
3. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond	6
3.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused6	
3.2. Alal esinevad loodusvarad (sh maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus), nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime.....	6
3.3. keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest	7
3.4. inimese tervis ja heaolu ning elanikkond	10
4. Natura eelhindamine	10
4.1. Teave kavandatava tegevuse kohta.....	10
4.2. Natura 2000 võrgustiku alade iseloomustus	10
4.3. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine	10
4.4. Natura eelhindamise tulemused ja järeldus	13
5. Hinnang keskkonnamõtju olulisusele.....	13
5.1. Keskkonnamõtju suurus ja mõjuala ulatus (näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus)	13
5.2 Mõju ilmnemise tõenäosus ja selle tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus	13

5.3 Mõju piiriülesus ja kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega	13
5.4. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise üldised (sh seadusandlusest tulenevad) võimalused	14
6. Kokkuvõtte ja järeldused.....	14
6.1. Järeldus kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta koos põhjenduse kokkuvõttega	14
Eelhinnangu koostamisel kasutatud materjal	15

1. Üldine teave

1.1. Hoonestusloa taotluse taustainformatsioon

JUMINDA POOLSAARE SELTS MITTETULUNDUSÜHING (registrikood 80288363, aadress Harju maakond, Kuusalu vald, Tapurla küla, Arturi, 74721, e-post artur@talvik.ee) esitas 26.02.2024 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA, aadress Tallinn, Kesklinna linnaosa, Endla tn 10a, e-post info@ttja.ee) Ehitusseadustiku § 113³ kohase hoonestusloa taotluse kuivhüdrandi toru paigaldamiseks Hara lahte.

Kuivhüdrandi toru ehitamine liigitub keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lg 2 p 22 kohase tegevuse alla ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 p 8 alla. KeHJS § 3 lõike 1 p 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

Käesoleva eelhindangu koostamise aluseks võeti eelhindangu sisule esitatavad nõuded, mis on toodud keskkonnaministri 16.08.2017 määrmuses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“. TTJA peab otsustajana (KeHJS § 9) andma hinnangu, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustab keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse üle.

2. Olemasolev olukord ja kavandatav tegevus

Peatükis kirjeldatakse võimalikult täpselt ehitusalal plaanitavat tegevust ning sellega kaasnevat tegureid. Peatükis ei kirjeldata meetmeid, mis leevendaksid ehitustegevusega kaasnevat mõjusid.

2.1. Tegevuse iseloom ja maht

Kavandatava tegevuse eesmärk on kuivhüdrandi toru paigaldamine Hara lahte. Rajatiseks on kuivhüdrant, mida kasutatakse tuletõrje ametliku veevõtukohtana Tapurla külas. Rajatise tehnilised andmed: 20 m pikk, toru sügavus vees 1m, ehitistealune pindala 4,0 m².

Vastavalt ehitusprojekti seletuskirjale nn vajalik mõningas ulatuses teostada süvendustöid ning kõrkjate juurestiku eemaldamist. See ei ületa kokkuvõttes 100 m³ mahtu. Süvendustöödeks peab taotlema luba keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>). Peale vajalike konstruktsioonide paigaldamist teostatakse tagasitäide vastavalt paigaldusnõuetele kasutades maksimaalselt olemasolevat kvaliteetset pinnast. Ülejääv pinnas (kaasa arvatud süvendamisel tekkiv) tuleb ära vedada vastavuses Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjale.

Tuletõrje kuivhüdrant on kavandatud eesmärgiga sadama territooriumil võimalike tulekahjude kustutamiseks. Tapurla külas puudub ametlik aastaringselt kasutatav tuletõrje veevõtukoht. Kuivhüdrandiga lahendaks seaduse järgi poole küla ametliku veevõtukohta probleemi (sh ka Tapurla sadam).

Vesi võetakse sadama akvatooriumist kuivhüdrandi abil. Minimaalne veetase on sadama alal - 0,57m. Akvatooriumi põhja kõrgus on -2,27m ning miinimum veetaseme korral on veetase vähemalt 1,7m. Imitoru peab olema täielikult täidetud veega v.a. viimased 8m enne hüdranti, siis on nõue täidetud. Kustutusvee vooluhulk sõltub otseselt survest, mille tekitab päästeauto.

vibratsioon põhjustatuna ehitusmasinatest; sügis- ja kevadtalvisel ajal võimalik valgusreostus ehitustehnika poolt (tööala valgustamine).

Ülejääv pinnas kui jääde (kaasa arvatud süvendamisel tekkiv) tuleb ära vedada vastavuses Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjale. Soojuse, kiirguse ja lõhna teket ei ole ette näha.

2.6. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Võimalikke avariilukordade riske ehitusperioodil saab vähendada korrektsete töömeetoditega ja töökorras masinate kasutamisega. Vältida tuleb nii ehitus- kui kasutusperioodil erinevate vedelike või kütuste leket merre. Avarii esinemisel tuleb viivitamatult teavitada Päästeametit ja Keskkonnaametit.

2.7. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sh kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teadaolevalt puudub.

3. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

Peatükis kirjeldatakse võimalikult täpselt ehitusalal plaanitava tegevuse (loodus)keskkonda nii hetkeseisuga (tegevuse eelselt) kui ka tegevuse käigus või asjakohasel juhul tegevuse lõppedes. Peatükis ei kirjeldata meetmeid, mis leevendaksid ehitustegevusega kaasnevaid mõjusid.

3.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kavandatava kuivhüdrandi läheduses asub Tapurla sadam. Samuti asub kavandatav tegevus Lahemaa rahvuspargi alal.

Vastavalt veeseaduse § 119 p-dele 5 ja 6 on veekaitsevööndis keelatud ehitamine, välja arvatud juhul, kui see on kooskõlas veeseaduse § 118 lg-s 1 nimetatud eesmärgiga ja looduskaitseaduses (LKS) sätestatud rannakaitse eesmärkidega ning pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna erosiooni või hajuheidet. Kavandatava tegevuse elluviimisel tuleb teha kindlaks, et töid tehakse nii, et ranna erosiooni või hajuheidet ei tekiks.

3.2. Alal esinevad loodusvarad (sh maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus), nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Kavandatav tegevus toimub meresetete pinnakattega maastikul, mille moodustavad klibu, liiv, möll, saviliiv, liivsavi, savi, sapropeel. Tegu on õhukese pinnakattega alaga: pinnakatte paksus on < 1m. Aluspõhjakiivimiteks on liivakivid veeandvusega >2,0 l/s*m. Põhjavesi on antud piirkonnas kaitstud, reostusoht on väike. Antud Hara mere laht kuulub Hara ja Kolga lahe rannikuvee Harju alamvesikonda. Selle koondseisund on halb (2019 a. andmed).

Ehitus- ja hooldustööde käigus tuleb kasutada mehhanisme ja tehnoloogiat, mis välistavad kütte- ja määrdeainete sattumise vette. Masinate, millel on silmaga nähtav õlileke, kasutamine on keelatud. Töökohas peab olema varustus (õli)reostuse eemaldamiseks ja olmejäätmete kogumiskoht. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.

3.3. keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kultuurimälestisi ega pärandkultuuri objekte kavandatava tegevuse läheduses pole. Kavandatav tegevus toimub Lahemaa rahvuspargi (KLO1000511) territooriumil. Samuti Lahemaa linnuala (RAH0000089) ning Lahemaa loodusala (RAH0000601) alal, mis kuuluvad Natura 2000 võrgustikku. Planeeritud kuivhüdrant jääb Lahemaa rahvuspargi Lahemaa ja Mere piiranguvööndisse, kus kehtib LKS-ga ja Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskirjaga (edaspidi kaitse-eeskiri) sätestatud kaitsekord. Lahemaa piiranguvööndi osa on ühtlasi Läänemere ranna ehituskeeluvöönd.

Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku, sealhulgas pärandmaastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Mere piiranguvööndi kaitse-eesmärk on mere ökosüsteemi, loodusdirektiivi elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning lindude pesitsemis- ja koondumispaikade kaitse.

Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 alap-de 24 ja 167 alusel on Lahemaa rahvuspark Natura 2000 võrgustiku ala – Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala. Natura 2000 võrgustiku aladel tuleb tagada linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkidena loetletud liikide ja elupaikade kaitse ja säilimine ning liikide soodne seisund nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil.

Piiranguvöönd on kaitseala maa- või veeala, kus majandustegevus on lubatud, arvestades LKS sätestatud kitsendusi. Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine.

Lahemaa piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud ehitiste püstitamine. Mere piiranguvööndis on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul sadamarajatise, lautri, paadisilla ja veeliiklusrajatise püstitamine. Piiranguvööndis on keelatud ehitiste püstitamine ranna- või kalda ehituskeeluvööndis, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul kaitse-eeskirja lg-tes 4 ja 5 sätestatud juhtudel. Ranna ehituskeeluvööndi ehituskeeld ei laiene tehnovõrgurajatisele ning kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele. Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

Lahemaa rahvuspargi kaitse-eesmärk on kaitsta:

1) Põhja-Eestile iseloomulikku loodust ja kultuuripärandit, sealhulgas maastikuilmet, pinnavorme, kaitsealuseid liike ja nende elupaiku, loodus- ja pärandkultuurmaastikke, maastiku üksikelemente, põllumajanduslikku maakasutust ja traditsioonilist rannakalandust, tasakaalustatud keskkonnakasutust, piirkonnale iseloomulikku asustusstruktuuri, taluarhitektuuri ning rahvakultuuri, tagades nende säilimise, taastamise, uurimise ja tutvustamise;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 2006, 22.07.1992, lk 7-50) nimetab I lisas. Need on veealused liivamadalad (1110)3, liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (1150*), laiad madalad lähed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga

kivirannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630*), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited – 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluited – 2130*), rusked luited kukemarjaga (2140*), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), liigirikkad niidud lubjavesel mullal (6270*), lood (alvarid – 6280*), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohestud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürtpunanupuga niidud (6510), puisniidud (6530*), rabad (7110*), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*), rohunditerikkad kuusikud (9050), okasmetsad oosidel ja moreenikuhjatistel (sürjametsad – 9060), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soolehtmetsad (9080*), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad – 9180*), siirdesoo- ja rabametsad (91D0*) ning lammi-lodumetsad (91E0*);

3) liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7-25) nimetab I lisas. Need on kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), must-toonekurg (*Ciconia nigra*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), kassikakk (*Bubo bubo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), jäälinde (*Alcedo atthis*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), hüüp (*Botaurus stellaris*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), laanerähn e kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), metsis e mõtus (*Tetrao urogallus*), teder (*Tetrao tetrix*), musträhn (*Dryocopus martius*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), sookurg (*Grus grus*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), randtiir (*Sterna paradisaea*), vööt-pöösälind (*Sylvia nisoria*), händkakk (*Strix uralensis*), rukkirääk (*Crex crex*) ja valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*);

4) liike, mida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ nimetab II ja III lisas. Need on soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), sõtkas (*Bucephala clangula*), õõnetuvi (*Columba oenas*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), hahk (*Somateria mollissima*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), kiivitaja (*Vanellus vanellus*) ja vaenukägu e toonetutt (*Upupa epops*);

5) liike, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II lisas. Need on harilik ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), suur-rabakiil (*Leucorhina pectoralis*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), saarmas (*Lutra lutra*), suur-mosaiikliblikas (*Euphydryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*) ja lõhe (*Salmo salar*);

6) kaitsealuseid liike, milleks on limatünnik (*Sarcosoma globosum*), haruline võtmehein (*Botrychium matricariifolium*), kõdu-koralljuur (*Corallorhiza trifida*), mõru vesipipar (*Elatine hydropiper*), väike käopõll (*Listera cordata*), siberi piimikas (*Mulgedium sibiricum*), mesimurakas e soomurakas (*Rubus arcticus*), põhjatarn e norra tarn (*Carex mackenziei*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kanakull (*Accipiter gentilis*), männikäbilind (*Loxia pytyopsittacus*), niidurüdi e niidurisla (*Calidris alpina schinzii*), rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*) ja väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*), ning väänkaela (*Jynx torquilla*) ja tuttpütti (*Podiceps cristatus*).

Kavandatava tegevuse asukohas ei asu kaitsealuseid liike. Mõju avaldumist kaitsealustele liikidele pole ette näha. Ehituse hetkel võib tekkida teatud määral heljumit toru süvendamisel merepõhja ning põhjaelustiku hävimist või elustiku häirimist toru paigaldamisel merepõhja pinnasesse, kuid arvesse võttes, et kavandatav tegevus viiakse ellu väikeses mahus ning on lokaalse iseloomuga, ei avalda see loomastikule ja linnustikule olulist mõju.

Lahemaa loodusala I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited - 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluited - *2130), rusked luited kukemarjaga (*2140), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohestud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodusemetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*), suur-mosaiikliblikas (*Hypodryas maturna*), suur-kuldtiib (*Lycaena dispar*), suur-rabakiil (*Leucorrhinia pectoralis*), harilik ebapärlikarp (*Margaritifera margaritifera*), rohe-vesihobu (*Ophiogomphus cecilia*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*) ja vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*).

Lahemaa linnuala liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on kanakull (*Accipiter gentilis*), rästas-roolind (*Acrocephalus arundinaceus*), karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*), jäälind (*Alcedo atthis*), soopart e pahlsaba-part (*Anas acuta*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), nõmmekiur (*Anthus campestris*), kaljukotkas (*Aquila chrysaetos*), väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), laanepüü (*Bonasa bonasia*), hüüp (*Botaurus stellaris*), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurisla e rüdi e niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), öösorr (*Caprimulgus europaeus*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), must-toonekurg

(*Ciconia nigra*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), õõnetuvi (*Columba oenas*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kümnokk-luik (*Cygnus olor*), väike-kirjurähn (*Dendrocopos minor*), musträhn (*Dryocopus martius*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), väänkael (*Jynx torquilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), männi-käbilind (*Loxia pytyopsittacus*), nõmmelõoke (*Lullula arborea*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kalakotkas (*Pandion haliaetus*), herilaseviu (*Pernis apivorus*), tutkas (*Philomachus pugnax*), laanerähn e kolmvarvas-rähn (*Picoides tridactylus*), roherähn e meltsas (*Picus viridis*), sarvikpütt (*Podiceps auritus*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), hahk (*Somateria mollissima*), randtiir (*Sterna paradisaea*), händkakk (*Strix uralensis*), vööt-põõsalind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix tetrix*), metsis (*Tetrao urogallus*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*), vaenukägu e toonetutt (*Upupa epops*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

3.4. inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Lähimad eluhooned asuvad kavandatava tegevuse asukohast veidi üle 100 m eemal. Arvestades töö mahtu ja võrdlemisi lokaalset iseloomu, pole inimeste tervisele ja heaolule olulist negatiivset mõju ette näha. Pigem paraneb kohaliku elanikkonna turvalisus, kuna elamute ja küla lähedusse tekib veevõtukoht tuletõrje jaoks. Elanikkonnale võib teatud negatiivne mõju avalduda ehitusaegse müra ja vibratsiooni esinemise näol.

4. Natura eelhindamine

4.1. Teave kavandatava tegevuse kohta

Kavandatava tegevuse eesmärk on kuivhüdrandi toru paigaldamine Hara lahte. Rajatiseks on kuivhüdrant, mida kasutatakse tuletõrje ametliku veevõtukohana Tapurla külas. Kavandatav tegevus asub Lahemaa linnuala (RAH0000089) ning Lahemaa loodusala (RAH0000601) alal.

Projektiga kavandatav tegevus ei ole Natura alade kaitsekorraldusega otseselt seotud või selleks vajalik.

4.2. Natura 2000 võrgustiku alade iseloomustus

Kavandatav tegevus asub Lahemaa linnuala (RAH0000089) ning Lahemaa loodusala (RAH0000601) alal. Nimetatud alade kirjeldus on toodud peatükis 3.3.

4.3. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine

Kavandatava tegevuse mõju prognoosimisel Natura 2000 võrgustiku aladele lähtutakse tegevuse iseloomust ning projektialale jäävate Natura-alade kaitse-eesmärkidest.

Kuna kõigi kaitse-eesmärgiks olevate liikide ja elupaikade osas on mõju hindamise jaoks asjakohased andmed olemas, siis liikide-elupaikade inventuuri tegemiseks vajadus puudub.

Mõju hindamise tulemused on esitatud järgnevatel alapeatükkides.

4.3.1 Mõju Lahemaa loodusala kaitse-eesmärgiks seatud elupaikadele ja liikidele

Kaitse-eesmärgid	Analüüs
veealused liivamadalad (1110), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (*1150), laiad madalad lähed (1160), karid	Umbes 50m kaugusel kavandatavast tegevusest asub üks püsitaimestikuga kivirannad (1220) elupaik ning üks

<p>(1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivrannad (1220), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (*1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), eelluited (2110), valged luited (liikuvad rannikuluited - 2120), hallid luited (kinnistunud rannikuluited - *2130), rusked luited kukemarjaga (*2140), metsastunud luited (2180), luidetevahelised niisked nõod (2190), kuivad liivanõmmed kanarbiku ja kukemarjaga (2320), looduslikult rohketoitelised järved (3150), huumustoitelised järved ja järvikud (3160), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmed (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad - 6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (*6270), lood (alvarid - *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohostud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), allikad ja allikasood (7160), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), liivakivipaljandid (8220), koopad (8310), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soolehtmetsad (*9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad - *9180), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on saarmas (<i>Lutra lutra</i>), tiigilendlane (<i>Myotis dasycneme</i>), harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>), harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>), jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>), lõhe (<i>Salmo salar</i>), suur-mosaiikliblikas (<i>Hypodryas maturna</i>), suur-kuldtiib (<i>Lycaena dispar</i>), suur-rabakiil (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), harilik ebapärlikarp (<i>Margaritifera margaritifera</i>), rohe-vesihobu (<i>Ophiogomphus cecilia</i>),</p>	<p>rannaniidud (1630*) elupaik. Arvesse võttes, et antud elupaigad asuvad maismaal, linnulennult 50 m kaugusel, kuid tegevusest eemal, sealhulgas eemal teedest ning sadamaaladest, pole põhjust eeldada ning otstarbekas viia kavandatavat tegevust ellu kaitstavate elupaikade alal. Seega ei ole reaalne elupaikade pindala vähenemist, seisundi halvenemist või killustumist ette näha. Maismaale paigaldatakse üks hüdrant, mida võib käsitleda kui punktobjekti, millest väljub maapinda süvistatud toru, hoonestusloa aluseks olev kavandatav tegevus leiab aset vees. Ehituse hetkel võib tekkida teatud määral heljumit toru süvendamisel merepõhja, kuid arvesse võttes kavandatava tegevuse iseloomu ning lokaalsust, ei ole elupaikadele mõju ette näha. Samuti pole ette näha mõju kaugemal asuvatele elupaikadele. Kaitse-eesmärgiks olevaid liike antud piirkonnas ei esine, seega mõju puudub.</p>
--	--

paksukojaline jõekarp (<i>Unio crassus</i>) ja vasakkeermene pisitigu (<i>Vertigo angustior</i>)	
--	--

4.3.2 Mõju Lahemaa linnuala kaitse-eesmärgiks seatud liikidele

Kaitse-eesmärgid	Analüüs
kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>), rästas-roolind (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>), karvasjalgakakk (<i>Aegolius funereus</i>), jäälinde (<i>Alcedo atthis</i>), soopart e pahlsaba-part (<i>Anas acuta</i>), piilpart (<i>Anas crecca</i>), viupart (<i>Anas penelope</i>), sinikael-part (<i>Anas platyrhynchos</i>), nõmmekiur (<i>Anthus campestris</i>), kaljukotkas (<i>Aquila chrysaetos</i>), väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>), hallhaigur (<i>Ardea cinerea</i>), punapea-vart (<i>Aythya ferina</i>), tuttvar (<i>Aythya fuligula</i>), merivart (<i>Aythya marila</i>), laanepüü (<i>Bonasa bonasia</i>), hüüp (<i>Botaurus stellaris</i>), kassikakk (<i>Bubo bubo</i>), sõtkas (<i>Bucephala clangula</i>), niidurisla e rüdi e niidurüdi (<i>Calidris alpina schinzii</i>), öösorr (<i>Caprimulgus europaeus</i>), mustviies (<i>Chlidonias niger</i>), valge-toonekurg (<i>Ciconia ciconia</i>), must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>), roo-loorkull (<i>Circus aeruginosus</i>), välja-loorkull (<i>Circus cyaneus</i>), õõnetuvi (<i>Columba oenas</i>), rukkirääk (<i>Crex crex</i>), väikeluik (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>), laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>), külmnökk-luik (<i>Cygnus olor</i>), väike-kirjurähn (<i>Dendrocopos minor</i>), musträhn (<i>Dryocopus martius</i>), põldtsiitsitaja (<i>Emberiza hortulana</i>), väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>), värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>), sookurg (<i>Grus grus</i>), merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>), väänkael (<i>Jynx torquilla</i>), punaselg-õgija (<i>Lanius collurio</i>), kalakajakas (<i>Larus canus</i>), tõmmukajakas (<i>Larus fuscus</i>), naerukajakas (<i>Larus ridibundus</i>), männikäbilind (<i>Loxia pytyopsittacus</i>), nõmmelõoke (<i>Lullula arborea</i>), tõmmuvaeras (<i>Melanitta fusca</i>), jääkoskel (<i>Mergus merganser</i>), rohukoskel (<i>Mergus serrator</i>), suurkoovitaja (<i>Numenius arquata</i>), kalakotkas (<i>Pandion haliaetus</i>), herilaseviu (<i>Pernis apivorus</i>), tutkas (<i>Philomachus pugnax</i>), laanerähn e	Kavandatava tegevuse läheduses Tapurla sadama kail on 2013 a-l EELIS-e Loodusvaatluste andmebaasi andmetel nähtud piilparti, sinikael-parti, sõtkast, külmnökk-luike, kalakajakat, naerukajakat ja kosklit. Naerukajakat on lähedaloleval rannikul märgatud ka 2014 a-l. Need leiukohad on märgitud kui peatumiskohad, seega rakendub neile LKS § 55 lg 6 ¹ . Arvesse võttes, et kavandatav tegevus leiab aset kohas, kus on lähedal ka tegutsev sadam ning toimub pidev tegevus, kalapüük ja toimub liikumist ning esineb müra, ei ole kavandatav tegevus sellise iseloomuga, et ta avaldaks häirivat mõju merel liikuvatele linnuliikidele. Ehituse hetkel võib tekkida teatud määral heljumit toru süvendamisest merepõhja, kuid arvesse võttes, et kavandatav tegevus viiakse ellu väikeses mahus ning on lokaalse iseloomuga, ei avalda see kaitse-eesmärgiks olevatele lindudele mõju.

kolmvarvas-rähn (<i>Picoides tridactylus</i>), roherähn e meltsas (<i>Picus viridis</i>), sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>), tuttpütt (<i>Podiceps cristatus</i>), hahk (<i>Somateria mollissima</i>), randtiir (<i>Sterna paradisaea</i>), händkakk (<i>Strix uralensis</i>), vööt-põõsalind (<i>Sylvia nisoria</i>), teder (<i>Tetrao tetrix tetrix</i>), metsis (<i>Tetrao urogallus</i>), punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>), vaenukägu e toonetutt (<i>Upupa epops</i>) ja kiivitaja (<i>Vanellus vanellus</i>).	
---	--

4.4. Natura eelhindamise tulemused ja järeldus

Aset leiab ühe kuivhüdrandi paigaldamine maismaal ja kuivhüdrandi 20 m toru paigaldamine maapinna sisse rannikule, merepõhja alla. Ümbritsevas keskkonnas toimub laevaliiklus, kõrval asub Tapurla sadam. Ehitustööde ajal võib tekkida vähesel määral müra ning heljumit. Ehitustööd jäävad Natura aladele, täpsemalt Lahemaa loodusalale ning Lahemaa linnualale, kuid ei jää kaitse-eesmärgiks olevate liikide ning Natura elupaikade alale, seega pole ette näha nende seisundi halvenemist. Kavandatav tegevus ei oma kaitse-eesmärkide mõju.

5. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Peatükis on toodud käesoleva eelhindangu alapeatükkide 2 ja 3 põhjal antud otsustaja hinnang, kas kavandataval tegevusel võib olla KeHJS-e § 3¹ lõikes 2 kirjeldatud otsene või kaudne oluline keskkonnamõju. Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara. Peatükis kirjeldatakse, mil viisil on keskkonnaelemendid mõjutatud ning mõju suurust/ulatust.

5.1. Keskkonnamõju suurus ja mõjuala ulatus (näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus)

Ehitusaegne mõju on ajutine ning tõenäoliselt keskkonnale väheselt negatiivne: ehitustöödega kaasnev müra ja vibratsioon. Mõjuala ulatus piirneb paigaldatava toru vahetu lähedusega. Elanikkonda kavandatav tegevus ei mõjuta, kuna toimub meres ning lähimad elamud asuvad piisavalt kaugel. Rakendada tuleb ettevaatusmeetmeid, mille järgmisel ei esine ka mõju keskkonnale.

5.2 Mõju ilmnemise tõenäosus ja selle tugevus, kestus, sagedus ja pöörduvus

Suure tõenäosusega realiseerub negatiivse mõjuna ajutine ning vähene mürahäiring ning vibratsioon ehitamisel. Samuti võib tekkida teatud määral heljumit ning põhjaelustiku hävimist või häirimist toru paigaldamisel merepõhja pinnasesse. Mõju kaob, kui toru on pinnase alla paigaldatud. Heljum settib ning põhjaelustik taastub peale mõningast perioodi. Kasutusaegset mõju pole ette näha.

5.3 Mõju piiriülesus ja kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Mõju piiriülesus puudub. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega ei ole ette näha.

5.4. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise üldised (sh seadusandlusest tulenevad) võimalused

1. Kasutatav tehnika peab olema heas tehnilises seisukorras. Ehitus- ja hooldustööde käigus tuleb kasutada mehhanisme ja tehnoloogiat, mis välistavad kütte- ja määrdeainete sattumise vette. Masinate kasutamine töös, millel on silmaga nähtav õlileke, on keelatud. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.
2. Muinsuskaitseala või kinnismälestise kaitsevööndis arvestada kultuuriväärtusega leidude ja kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega nii mälestise kaitsevööndis kui ka väljaspool selle ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile. Kinnismälestise kaitsevööndis olemasoleva ehitise ehitustöödeks esitada enne töödega alustamist teatis, mille vorm on leitav Muinsuskaitseameti kodulehelt: <https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/load>. Tööde luba võib taotleda mälestise või muinsuskaitsealal paikneva ehitise omanik või valdaja. Loataotlus tuleb esitada vastava maakonna nõunikule, kus mälestis asub. Võimalusel säilitada ehitustegevusel võimalikult suur osa pärandkultuuri objektidest.
3. Ülejääv pinnas kui jääde (kaasa arvatud süvendamisest tekkiv) tuleb ära vedada vastavuses Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjale.

6. Kokkuvõtte ja järeldused

6.1. Järeldus kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta koos põhjenduse kokkuvõttega

Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik. Planeeritav tegevus ei oma olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile kui rakendada leevendusmeetmeid. Tapurla kuivhüdrandi toru rajamine ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Natura 2000 võrgustiku aladele pole mõju avaldumist ette näha, kuna tegevus ei toimu kaitse-eesmärgiks olevate liikide või elupaikade alal ning ei mõjuta neid.

Eelhinnangu koostamisel kasutatud materjal

- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
- Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrus nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“
- Keskkonnaministri 16.08.2017 määrus nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“
- Ehitusseadustik
- Keskkonnaportaali
- Maa-ameti kaardirakendus gis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo
- „MTÜ Juminda Poolsaare Seltsi merepääste ujuvkai, slipp ja kuivhüdrant“. Eelprojekt. Töö tähis M-01-24/EP. Tallinn 2024. Osaühing Ase Projekteerimise Büroo
- Keskkonnaameti 02.04.2024 kiri nr 6-2/24/4231-2